

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **M. J.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 10. 2015, č. j. 26979/DS/2015/GL, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 28. 4. 2017, č. j. 31 A 19/2015 - 33,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), kterým byla jako nedůvodná podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti v záhlaví uvedenému rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání stěžovatele a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Hradec Králové, odboru správního (dále jen „prvostupňový orgán“) ze dne 20. 7. 2015, č. j. MMHK/138784/2015 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

[2] Prvostupňovým rozhodnutím byl stěžovatel uznán vinným ze spáchání správního deliktu provozovatele vozidla dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se dopustil porušením povinnosti uvedené v § 10 odst. 3 téhož zákona, neboť nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla

provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem, když dne 5. 3. 2015 v 15:53 hodin bylo strážníky Městské policie Hradec Králové zajištěno osobní motorové vozidlo tov. značky Audi, šedé barvy, x, jehož provozovatelem je stěžovatel, které stálo v Hradci Králové na Eliščině nábřeží před kavárnou Pod Eliškou, na chodníku. Za výše uvedené jednání mu byla uložena pokuta ve výši 1 500 Kč spolu s povinností uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

[3] Krajský soud shledal, že z výroku prvostupňového rozhodnutí dostatečně jasně vyplývá, že protiprávní jednání, kterého se řidič vozidla dopustil a které je kladeno za vinu stěžovateli jakožto provozovateli vozidla, vykazovalo znaky přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, nikoli § 47 odst. 1 písm. h) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o přestupcích“). Ve výroku je jednoznačně specifikované místo, na kterém stálo v inkriminovaný čas vozidlo provozované stěžovatelem. Z důkazů, které jsou součástí správního spisu, je zřejmé, že stání na daném místě představuje porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích, tím i porušení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu. Zároveň vykazuje znaky přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, což je výslovně uvedeno v odůvodnění rozhodnutí obou správních orgánů.

[4] Ze stěžovatelem citovaných rozsudků krajských soudů patrně vyplýval právní názor, že bylo nezbytné uvést odkaz na § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu i ve výroku rozhodnutí prvostupňového rozhodnutí. Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci totiž v rozsudku ze dne 9. 4. 2015, č. j. 60 A 10/2014 – 33, dovedl, že byť sběrná skutková podstata obsažená v § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu obsahuje odkazující normu a také § 5 odst. 1 písm. a) téhož zákona obsahu pouze obecně formulovanou povinnost řidiče užít vozidlo, které splňuje technické podmínky stanovené zvláštním právním předpisem, musí být součástí právní kvalifikace skutku také uvedení ustanovení zvláštního právního předpisu, které technické podmínky pro užití motorového vozidla, jež nebyly naplněny, stanoví. Z usnesení rozšířeného senátu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 - 73, nicméně takový závěr neplyne. Bylo v něm pouze dovozeno, že výrok rozhodnutí o jiném správním deliktu musí obsahovat popis skutku uvedením místa, času a způsobu spáchání, popř. i uvedením jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby nemohl být zaměněn s jiným.

[5] Krajský soud si byl vědom toho, že rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu se k posuzování problematiky nestaví jednotně a že usnesením ze dne 12. 4. 2017, č. j. 4 As 165/2016 - 41, proto byly rozšířenému senátu předloženy k zodpovězení otázky, zda je nezbytné, aby výrok rozhodnutí o správním deliktu obsahoval ustanovení právního předpisu, kterých bylo použito pro posouzení viny, zejména zda v případě odkazujícího charakteru normy vymezující skutkovou podstatu správního deliktu je nutné uvést i odkazovaná ustanovení, která byla porušena, anebo zda stačí, aby odkazovaná ustanovení byla uvedena v odůvodnění rozhodnutí. Krajský soud byl však toho názoru, který je v souladu s právním názorem vysloveným např. v rozsudku NSS ze dne 4. 2. 2016, č. j. 7 As 304/2015 - 40, že postačí, jsou-li odkazovaná ustanovení uvedena alespoň v odůvodnění správního rozhodnutí a že opačný výklad by byl přepjatým formalismem.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

pokračování

[6] Stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., protože právní názor krajského soudu považuje za nesprávný a jeho postup za nekorektní.

[7] Krajský soud sám konstatoval, že jde o právní otázku, na níž nemá jednotný pohled ani Nejvyšší správní soud. Uvedl, že probíhá řízení před rozšířeným senátem vztahující se k nyní posuzované právní otázce. Stěžovateli se jeví podaná kasační stížnost jako zbytečná, neboť jí bylo možné předejít tím, že by krajský soud vyčkat názoru NSS, neboť za takového stavu měl krajský soud řízení přerušit, vyčkat sjednocujícího stanoviska rozšířeného senátu a dle něj následně rozhodnout.

[8] Výrok rozhodnutí musí být srozumitelný a jasný. Musí z něj vyplývat, na jakou právní normu odkazuje (z čeho je stěžovatel uznán vinným) a jakou právní normu porušil řidič vozidla.

[9] Z výroku rozhodnutí není zřejmé, zda byla naplněna skutková podstata přestupku. Přestupek dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu musí dle § 125f odst. 2 písm. b) téhož zákona vykazovat znaky přestupku dle zákona o silničním provozu. Z žádné části výroku rozhodnutí však není zřejmé, že by přestupek vykazoval znaky přestupku dle zákona o silničním provozu.

[10] Samotná formulace *vozidlo stálo na chodníku* neznámá, že jeho zaparkováním byl spáchán přestupek dle zákona o silničním provozu. Chodník může i nemusí být součástí pozemní komunikace. Stojí-li tedy vozidlo na chodníku, záleží na konkrétní situaci, zda jde o přestupek dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, anebo o přestupek dle § 47 odst. 1 písm. h) zákona o přestupcích. Z výroku rozhodnutí totiž není jednoznačné, že by jednání vykazovalo znaky přestupku dle zákona o silničním provozu, tj. přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k), ani tak jednoznačně neplyne z popisu protiprávního jednání.

[11] Odkazuje-li právní norma, z níž je stěžovatel uznáván vinným, na jiné právní normy, které musí být porušeny, aby došlo k naplnění dané skutkové podstaty, musí být i ty ve výroku rozhodnutí konstatovány, a to z důvodu právní opatrnosti a přezkoumatelnosti rozhodnutí.

[12] Shodný názor zastává i Nejvyšší správní soud, který v usnesení ze dne 12. 4. 2017, č. j. 4 As 165/2016 - 41, uvedl: „[Č]tvrtý senát má ohledně věcného řešení předkládané právní otázky za to, že v případě aplikace odkazující (blanketní či blanketové) normy vymezující skutkovou podstatu deliktu (přestupku) je nezbytné přímo ve výroku rozhodnut správního orgánu uvést i odkazované ustanovení právního předpisu, které bylo porušeno. V opačném případě totiž nelze dostát shora uvedeným požadavkům na určitost a jednoznačnost vymezení spáchaného deliktu (přestupku) jako po stránce skutkové, tak po stránce právní.“

[13] Tento názor je umocněn právě tím, že v nyní posuzované věci nejde jen o formální posouzení toho, zda je nutné, aby ve výroku rozhodnutí byla konstatována též právní norma, na kterou je odkazováno. Z výroku rozhodnutí v dané věci není zřejmé, zda

popisované protiprávní jednání vůbec naplňuje skutkovou podstatu správního deliktu, z jehož spáchání byl stěžovatel uznán vinným.

[14] V řízení před správními orgány nebylo prokázáno, že by chodník byl součástí pozemní komunikace, a tedy, že jednání vykazovalo znaky přestupku dle zákona o silničním provozu. Nebyl-li chodník součástí pozemní komunikace, dopustil by se řidič přestupku dle § 47 odst. 1 písm. h) zákona o přestupcích a jeho jednání by nebylo přičitatelné provozovateli vozidla, stěžovateli.

[15] Krajský soud však k této námitce pouze konstatoval, že „[z] důkazů, které jsou součástí správního spisu, je pak zřejmé, že stání na daném místě představuje porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích.“ Takové vypořádání námitek není přezkoumatelné. Není v něm uvedeno, z jakých důkazů má být takový závěr zřejmý. Ve správním řízení nebylo postaveno najisto, že místo, které se vizuálně může jevit jako chodník, je opravdu zaneseno jako chodník v katastru nemovitostí či je (vůbec) obsaženo v pasportu komunikace. Tyto argumenty nemohl krajský soud vyvrátit obecným tvrzením, že z důkazů vyplývá, že jde o chodník.

[16] Z výše uvedených důvodů navrhuje zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení. Současně požádal o přiznání náhrady nákladů řízení.

[17] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[18] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[19] Soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti. Vlastní přezkum rozhodnutí krajského soudu je totiž možný pouze za předpokladu, že splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je natolik závažnou vadou, že k ní soud přihlíží i bez námitek, z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[20] Veškerá výše uvedená kritéria rozsudek krajského soudu splňuje. Jedná se o srozumitelné rozhodnutí, které je dostačujícím způsobem odůvodněno. Z jeho odůvodnění je zcela zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

[21] Poté se zabýval namítanou povinností krajského soudu přerušit řízení.

pokračování

[22] Krajský soud nemusel brát v úvahu skutečnost, že v rozhodné době probíhalo řízení před rozšířeným senátem vztahující se k nyní posuzované věci. Ustanovení § 48 odst. 3 písm. d) s. ř. s. dává předsedovi senátu možnost, nikoli však povinnost přerušit řízení, pokud zjistí, že probíhá jiné řízení, jehož výsledek může mít vliv na rozhodování soudu ve věci samé. Povinnost přerušit řízení je zákonem stanovena v § 48 odst. 1 a odst. 2 s. ř. s. (přím. srov. rozsudek NSS ze dne 31. 8. 2012, č. j. 5 As 83/2011 - 273).

[23] Následně se zabýval povinností správního orgánu uvést všechna ustanovení ve výroku správního rozhodnutí, která v souhrnu tvoří právní normu odpovídající skutkové podstatě správního deliktu.

[24] Stěžovateli byla uložena pokuta za jiný správní delikt vymezený v § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu s odkazem na § 10 odst. 3 téhož zákona.

[25] V § 125f odst. 1 a odst. 2 zákona o silničním provozu je vymezena skutková podstata, která má tzv. blanketní dispozici, protože podmiňuje nastoupení odpovědnosti za správní delikt porušením jiných ustanovení téhož nebo jiného zákona. K odpovědnosti za tento delikt musí být porušena nejen povinnost provozovatele vozidla stanovená v § 10 zákona o silničním provozu, ale, jde-li o povinnost dle § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, i další povinnost řidiče stanovená v daném zákoně. Celou normu tak netvoří jen § 10 odst. 3 a § 125f odst. 1 a odst. 3 zákona o silničním provozu, ale kombinace těchto ustanovení spolu s dalšími ustanoveními téhož zákona.

[26] V posuzovaném případě byla povinnost řidiče, na kterou odkazuje § 10 odst. 3 a § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, dle § 53 odst. 2 daného zákona „[j]iní účastníci provozu na pozemních komunikacích než chodci nesmějí chodníku nebo stezky pro chodce užívat, pokud není v tomto zákoně stanoveno jinak.“ Tuto povinnost měl řidič stěžovatelem provozovaného vozidla porušit tím, že chodník užil pro stání vozidla.

[27] Tím, jaká ustanovení právních předpisů mají být uvedena ve výroku rozhodnutí, kterým se ukládá sankce za správní delikt, jehož skutkovou podstatu tvoří norma s blanketní dispozicí, se zabýval rozšířený senát v usnesení ze dne 31. 10. 2017, č. j. 4 As 165/2016 - 46, kde uvedl: „[P]odstatou odkazujícího ustanovení je to, že kompletní (plnohodnotná) norma je obsažena ve vícero ustanoveních jednoho nebo více právních předpisů. Z toho logicky plyne, že by správní orgán měl v rozhodnutí uvést veškerá ustanovení, která ve svém celku tvoří aplikovatelnou normu“ (bod 22 citovaného usnesení). „Pachatel deliktu musí nejen vědět, za jaké jednání (ve smyslu popisu relevantního skutku) je trestán, ale též to, jak toto jednání správní orgán právně kvalifikuje. Někdy může nesouhlas pachatele spočívat nikoliv v tom, že se nedopustil jednání popsaného ve skutkové větě výroku, ale v tom, jak toto jednání správní orgán právně kvalifikoval“ (bod 17 citovaného usnesení). „Rozšířený senát dospěl v souladu s názorem předkládajícího senátu k závěru, že správní orgán musí ve výrokové části rozhodnutí uvést všechna ustanovení, byť obsažená v různých právních předpisech, která tvoří v souhrnu právní normu odpovídající skutkové podstatě správního deliktu. Musí tedy rovněž uvést ustanovení odkazující i ve stejném zákoně obsažená ustanovení odkazovaná, stejně jako musí eventuálně uvést normu blanketní a ustanovení jiného právního předpisu, které na normu blanketní navazuje“ (bod 21 citovaného usnesení).

[28] Celou aplikovanou právní normu tvořil § 10 odst. 3 a § 125f odst. 1 a odst. 3 ve spojení s § 53 odst. 2 zákona o silničním provozu. Z těchto ustanovení byl ve výroku zmíněn jen § 10 odst. 3 a § 125f odst. 1 a odst. 3 zákona o silničním provozu. Naopak zmínka o § 125f odst. 2 a § 53 odst. 2 tohoto zákona chybí. Nejvyšší správní soud konstatuje, že správní rozhodnutí trpí vadou a správní orgán se dopustil pochybení. V takovém případě je třeba hodnotit jeho závažnost.

[29] Jak uvedl rozšířený senát v bodě 26 zmíněného usnesení sp. zn. 4 As 165/2016: „[P]okud správní orgán ve výrokové části rozhodnutí neuvede všechna ustanovení, která zakládají porušenou právní normu, bude třeba v každém jednotlivém případě posoudit závažnost takového pochybení. Při úvahách, zda je neuvedení určitého ustanovení ve výrokové části odstranitelné interpretací rozhodnutí, bude významné zejména to, zda jasné vymezení skutku ve výroku rozhodnutí dovoluje učinit jednoznačný závěr, jakou normu pachatel vlastně porušil. Důležité bude též to, jaká ustanovení ve výrokové části správní orgán uvedl, a jaká neuvedl. Samozřejmě pokud by správní orgán blíže necitoval další ustanovení zakládající (plnohodnotnou) normu ani v odůvodnění, bude to zpravidla důvod pro zrušení správního rozhodnutí. Důležité bude též to, zda neuvedení určitého ustanovení zakládá nějakou relevantní právní otázku, např. nebude-li jasné, jaká norma má být použita s ohledem na časový střet nového a starého zákona.“

[30] Neuvedení § 125f odst. 2 zákona o silničním provozu ve výroku rozhodnutí o pokutě je v nyní projednávané věci pouze okrajové, formální pochybení. Úprava v daném ustanovení se přimyká k úpravě v § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, který správní orgán ve výroku zmínil. Rušit správní rozhodnutí jen pro neuvedení § 125f odst. 2 zákona o silničním provozu ve výroku rozhodnutí by bylo výrazem nepřijatelného formalismu, jak ostatně ve vztahu ke shodnému ustanovení konstatoval rozšířený senát v bodě 39 citovaného usnesení sp. zn. 4 As 165/2016.

[31] Ve výroku rozhodnutí o pokutě nebyl uveden ani § 53 odst. 2 zákona o silničním provozu. Toto zákonné ustanovení, na které § 125f odst. 1 a § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu odkazují, správní orgány neuvedly ani v odůvodnění svých rozhodnutí. Až krajský soud v této souvislosti poprvé zmínil § 53 odst. 2 zákona o silničním provozu, a to v části vymezení věci. Nejvyšší správní soud vyhodnotil, že tato vada nepředstavuje tak závažné pochybení, pro které by bylo nezbytné správní rozhodnutí rušit. Ve výroku rozhodnutí je totiž skutek vymezen natolik jasně, že lze jednoznačně dovodit, jakou normu stěžovatel porušil.

[32] Správní orgán prvního stupně ve výroku uvedl, že vozidlo stálo na přesně specifikované adrese a v čase, na chodníku. Takové vymezení jednoznačně vede k tomu, že stěžovatel nezajistil, aby řidič jeho vozidla dodržoval § 53 odst. 2 zákona o silničním provozu. Ve výroku správního rozhodnutí je konkretizováno, o jaké nedovolené užití chodníku šlo ze strany řidiče, tj. že šlo o stání vozidla. Nemohou tedy vyvstat pochybnosti o tom, která všechna ustanovení tvoří porušenou právní normu, byť § 53 odst. 2 zákona o silničním provozu ve výroku správního rozhodnutí uveden nebyl.

[33] Jak uvedl rozšířený senát v bodě 34 usnesení sp. zn. 4 As 165/2016: „[P]ři úvahách, zda je neuvedení určitého ustanovení ve výrokové části odstranitelné interpretací rozhodnutí,

pokračování

bude významné zejména to, zda jasné vymezení skutku ve výroku rozhodnutí dovoluje učinit jednoznačný závěr, jakou normu pachatel vlastně porušil.“ Výrok byl formulován takovým způsobem, že na jeho základě bylo možno jednoznačně určit, jaká norma byla porušena. Šlo tedy o situaci, kdy pochybení spočívající v neuvedení § 53 odst. 2 zákona o silničním provozu ve výroku rozhodnutí o správním deliktu nebylo natolik závažné, aby bylo nutno takové rozhodnutí zrušit. Byť rozšířený senát shledal, že nebude-li chybějící ustanovení uvedeno ani v odůvodnění správního rozhodnutí, půjde o důvod pro zrušení správního rozhodnutí, sám rovněž uvedl, že ke zrušení takového rozhodnutí bude třeba *zpravidla* (tj. nikoli bezvýjimečně) přistoupit. Výrok posuzovaného správního rozhodnutí je tak jednoznačný, že ke zrušení tohoto rozhodnutí není třeba přikročit.

[34] Nejvyšší správní soud koriguje názor krajského soudu, který v napadeném rozsudku uvedl, že postačí, jsou-li odkazovaná ustanovení, která byla porušena, uvedena alespoň v odůvodnění správního rozhodnutí a že opačný výklad by byl přepjatým formalismem. Neuvedení všech dotčených ustanovení zákona ve výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je pochybením, které však v projednávané věci nedosáhlo takové intenzity, aby bylo nutné správní rozhodnutí zrušit (srov. rozsudek NSS ze dne 11. 1. 2018, č. j. 9 As 172/2016 - 46).

[35] Stěžovatel dále namítal, že jednání popsané ve výroku správního rozhodnutí prvního stupně mohlo naplňovat skutkovou podstatu přestupku dle § 47 odst. 1 písm. h) zákona o přestupcích, dle něhož se přestupku dopustí ten, kdo „*poškodí nebo neoprávněně zabere veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení, jde-li o případy, které nelze postihnout podle jiných zákonů*“. Nejvyšší správní soud nemůže této argumentaci přisvědčit. Jak v § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, tak v § 10 odst. 3 téhož zákona, které správní orgán prvního stupně uvedl ve výroku svého rozhodnutí, se odkazuje na zajištění dodržování povinností řidiče dle zákona o silničním provozu. Je proto zcela nesmyslné dovozovat, že správní orgán mohl mít na mysli porušení § 47 odst. 1 písm. h) zákona o přestupcích, které se navíc užije jen tehdy, nejde-li o případ postižitelný podle jiných právních předpisů, tedy např. i podle zákona o silničním provozu.

[36] Námitku, zda je chodník zanesen jako chodník do katastru nemovitostí či zda je obsažen v pasportu komunikace, uplatnil stěžovatel poprvé až v řízení o kasační stížnosti. Nebyla vznesena v řízení před krajským soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tomu nic nebránilo. Nejvyšší správní soud se při hodnocení této námítky přidržel ustálené judikatury. Například ve svém rozsudku ze dne 25. 9. 2008, č. j. 8 Afs 48/2006 - 155 (publ. pod č. 1743/2009 Sb. NSS) uvedl, že „*[u]stanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. nesleduje restriktci práv fyzických a právnických osob na přístup k soudní ochraně, nýbrž zachování kasačního charakteru řízení o kasační stížnosti. Po aktivně legitimovaných účastnících předcházejícího žalobního řízení lze spravedlivě žádat, aby na principu vigilantibus iura uplatnili veškeré důvody nezákonnosti správního rozhodnutí již v řízení před soudem první instance. Pokud tak neučiní, je legitimní, že z hlediska možnosti uplatnění argumentace v dalším stupni ponesou případné nepříznivé následky s tím spojené. Korektiv takto zavedené koncentrace řízení, vyjádřený slovy ‘ač tak učinit mohl’, je naplněn nejen tehdy, když žalobce určitou námitku objektivně v žalobním řízení uplatnit nemohl, ale též tehdy, kdy by její (objektivně možné) uplatnění nebylo, s ohledem na kontext věci, racionální. O takový případ jde za situace, kdy v době podání žaloby existuje k určité otázce ustálená a jednotná soudní*

judikatura, avšak v mezidobí dojde k jejímu zásadnímu a překvapivému obratu, který žalobce nemohl, ani při vynaložení veškeré bdělosti a odborné péče, předvídat. Odkazuje-li nově uplatněná kasační námitka na tento případ, nelze ji odmítnout jako nepřijatelnou dle § 104 odst. 4 s. ř. s.“ (obdobně též např. v rozsudku ze dne 22. 9. 2004 č. j. 1 Azs 34/2004 - 49, publ. pod č. 419/2004 Sb. NSS). V souzeném případě stěžovatel neuvádí žádné okolnosti, které mu zabránily uplatnit jím tvrzený důvod nezákonnosti již v řízení před krajským soudem, a nenamítá ani existenci zásadního a překvapivého obratu ustálené soudní judikatury.

[37] Pro uplatnění výše specifikované námitky v řízení před krajským soudem neexistovala na straně stěžovatele žádná překážka a její uplatnění až v řízení o kasační stížnosti je nepřijatelné podle § 104 odst. 4 s. ř. s. Nejvyšší správní soud se jí tedy nezabýval.

IV. Závěr a náklady řízení

[38] Z výše uvedených důvodů soud v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. podanou kasační stížnost zamítl. O věci rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[39] Stěžovatel, který neměl v řízení úspěch, nemá ze zákona právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[40] Žalovaný měl ve věci plný úspěch, proto by mu soud dle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., mohl přiznat náhradu nákladů řízení proti stěžovateli, avšak jemu žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto mu je soud nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. března 2018

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu